

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2022. gada 30. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 6. un 47. pants – Brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības – Tiesības uz efektīvu pārsūdzības iespēju tiesā – Līdzvērtības un savstarpējas uzticēšanās principi – Pamatlēmums 2002/584/TI – Direktīva 2012/13/ES – Tiesības uz informāciju kriminālprocesā – Paziņojums par tiesībām apcietināšanas gadījumā – Personas tiesības tikt informētai par apsūdzību, kas pret to izvirzīta saskaņā ar valsts mēroga apcietināšanas orderi – Tiesības uz piekļuvi lietas materiāliem – Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas nosacījumi apsūdzētajam, kurš atrodas izpildes dalībvalstī – Savienības tiesību pārākums

Lietā C-105/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināltiesā, Bulgārija) iesniedza ar 2021. gada 22. februāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts tajā pašā dienā kriminālprocesā pret

IR,

piedaloties

Spetsializirana prokuratura,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents), tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*],

ģenerālvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– IR vārdā – A. O. Mandzhukova-Stoyanova un C. Nedyalkova, *advokati*,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid* un *I. Zaloguin*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 6. un 47. pantu, brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, līdzvērtības, savstarpējas uzticēšanās un Savienības tiesību pārākuma principus, kā arī Padomes Pamatlēmumu 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.) (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2002/584”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kriminālprocesu, kas uzsākts pret IR par noziedzīgiem nodarījumiem saistībā ar cigarešu kontrabandu.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 5. pantā ir noteikts:

“1. Ikvienam cilvēkam ir tiesības uz brīvību un personas neaizskaramību [drošību]. Nevienam nedrīkst atņemt brīvību, izņemot sekojošos gadījumos un likumā noteiktā kārtībā:

[..]

- c) ja kāda persona tiek likumīgi arestēta vai aizturēta ar nolūku nodot viņu kompetentiem juridiskiem orgāniem, balstoties uz pamatotām aizdomām, ka šī persona ir pārkāpusi likumu, vai ja ir pamatots iemesls uzskatīt par nepieciešamu aizkavēt viņu izdarīt likumpārkāpumu vai nepieļaut viņa bēgšanu pēc likumpārkāpuma izdarīšanas;

[..]

- f) ja likumīgi tiek arestēta vai aizturēta kāda persona ar nolūku neļaut šai personai nelikumīgi iebraukt valstī, vai ja attiecībā pret kādu personu tiek veiktas darbības ar nolūku šo personu deportēt vai izraidīt no valsts.

2. Ikvienu arestētu personu nekavējoties jāinformē viņam saprotamā valodā par aresta iemesliem un par jebkuru viņam uzrādīto apsūdzību.

[..]

4. Jebkura persona, kurai aresta vai aizturēšanas ceļā atņemta brīvība, var ierosināt procesu, kurā tiesa nekavējoties nosaka viņa aizturēšanas likumīgumu un nolemj viņu atbrīvot, ja aizturēšana nav bijusi likumīga.

[..]”

Savienības tiesības

Pamatlēmums 2002/584

4 Lēmuma 2002/584 5. apsvēruma ir izteikts šādi:

“[..] Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. [..]”

5 Šī Pamatlēmuma 1. pantā ir noteikts:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums groza [negroza] pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti [LES] 6. pantā.”

6 Atbilstoši minētā pamatlēmuma 6. panta 1. punktam izsniegšanas tiesu iestāde ir izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.

7 Šī paša pamatlēmuma 8. pantā “Eiropas apcietināšanas ordera saturs un forma” ir paredzēts:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ietver šādu informāciju, kas izkārtota formā, kas norādīta pielikumā:

- a) pieprasītās personas identitāte un nacionālā piederība;
- b) izsniegšanas tiesu iestādes nosaukums, adrese, telefona un faksa numurs un e-pasta adrese;
- c) pierādījums tam, ka pastāv izpildāms spriedums, lēmums par apcietinājuma piemērošanu vai jebkurš cits izpildāms tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku, kas ietilpst 1. un 2. panta piemērošanas jomā;
- d) nodarījuma veids un juridiskā kvalifikācija, jo īpaši attiecībā uz 2. pantu;
- e) to apstākļu apraksts, kādos tika veikts nodarījums, ieskaitot laiku, vietu un pieprasītās personas līdzdalības veidu nodarījumā;

f) piespriestais sods, ja spriedums ir galīgs, vai sodu robežas, ko par nodarījumu paredz izsniegšanas dalībvalsts tiesības;

g) ja iespējams, citas nodarījuma sekas.

2. Eiropas apcietināšanas orderis ir jāiztulko izpildes dalībvalsts valsts valodā vai vienā no tās valsts valodām. Šī pamatlēmuma pieņemšanas brīdī vai vēlāk ikviens dalībvalsts var noteikt deklarācijā, ko tā iesniedz [Eiropas Savienības] Padomes ģenerālsekretariātam, ka tā pieņems tulkojumu vienā vai vairākās Eiropas Kopienu iestāžu oficiālajās valodās.”

8. Pamatlēmuma 2002/584 17. panta “Termiņi un kārtība, kādos pieņem lēmumu izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi” 1. punktā ir norādīts:

“Eiropas apcietināšanas orderi izskata un izpilda steidzamības kārtā.”

9. Šī pamatlēmuma pielikumā ir iekļauta veidlapa, kurā ir sīki norādīta Eiropas apcietināšanas orderī iekļaujamā informācija.

Direktīva 2012/13/ES

10. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV 2012, L 142, 1. lpp.) 14. apsvērumā ir norādīts, ka šajā direktīvā ir noteikti kopējie minimālie standarti, kas jāpiemēro attiecībā uz noziedzīgos nodarījumus aizdomās turētām vai apsūdzētām personām sniedzamo informāciju par to tiesībām un par tām izvirzīto apsūdzību, lai veicinātu dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos, un ka tā ir pieņemta atbilstīgi tiesībām, kas noteiktas Hartā, un jo īpaši tās 6., 47. un 48. pantā, balstoties uz ECPAK 5. un 6. pantu Eiropas Cilvēktiesību tiesas interpretācijā.

11. Šīs direktīvas 6. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai aizdomās turētie vai apsūdzētās personas saņemtu informāciju par noziedzīgo darbību, kuras izdarīšanā viņus tur aizdomās vai apsūdz. Minēto informāciju sniedz nekavējoties un tik detalizēti, cik nepieciešams, lai garantētu procesa taisnīgu norisi un tiesību uz aizstāvību efektīvu īstenošanu.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai aizdomās turētie vai apsūdzētās personas, kas ir apcietinātas vai aizturētas, tiktu informētas par viņu apcietināšanas vai aizturēšanas iemesliem, tostarp par noziedzīgo darbību, kuras izdarīšanā viņas tur aizdomās vai apsūdz.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai aizdomās turētie vai apsūdzētās personas, kas ir apcietinātas vai aizturētas, tiktu informētas par viņu apcietināšanas vai aizturēšanas iemesliem, tostarp par noziedzīgo darbību, kuras izdarīšanā viņas tur aizdomās vai apsūdz.

[..]”

Bulgārijas tiesību akti

- 12 Ar *zakon za ekstraditsiata i evropeyskata zapoved za arest* (Likums par izdošanu un Eiropas apcietināšanas orderi; 2005. gada *DV* Nr. 46) ir īstenots Pamatlēmums 2002/584. Šī likuma 37. pants un tam pievienotā veidlapa atbilst minētā pamatlēmuma 8. pantam un tā pielikumā ietvertajai veidlapai.
- 13 *Nakazatelno-protsesualen kodeks* (Kriminālprocesa kodekss, turpmāk tekstā – “*NPK*”) 55. pantā un *Zakon za Ministerstvoto na vatreshnite raboti* (Likums par Iekšlietu ministriju) 72.–74. pantā ir paredzēts, ka persona, ko Bulgārijā ir apcietinājušas Bulgārijas iestādes, pamatojoties uz valsts mēroga apcietināšanas orderi, tiek informēta par tiesībām, kuras tai ir kā apcietinātai personai, kā arī par tiesībām, kas tai ir kā apsūdzētai personai.
- 14 Atbilstoši *NPK* 59. panta 1. un 2. punktam aktā, ar kuru tiek noteikts tāds piespiedu līdzeklis kā apcietinājums, norāda tā pamatojumu un to izsniedz apsūdzētajai personai. Valsts lēmumā par apcietinājuma piemērošanu obligāti ir norādītas iespējas to pārsūdzēt.
- 15 *NPK* 65. panta 3. punkta otrais teikums un 269. panta 3. punkta 4. apakšpunkta b) punkts neliedz tiesību aizsardzības līdzekļu izmantošanu, kad persona ir apcietināta izpildes dalībvalstī.
- 16 Saskaņā ar *NPK* 65. un 270. pantu apcietinātā persona tiek informēta par tiesībām pārsūdzēt apcietināšanas orderi un šīs pārsūdzības ietvaros iepazīties ar visiem lietas materiāliem. Tai ir jābūt iespējai tieši kontaktēties ar savu advokātu, pat ja tas ir iecelts *ex officio*. Papildus tam iesniedzējtiesa pēc savas ierosmes nosūta apcietinātajai personai apsūdzības raksta kopiju, kurā ir detalizēti aprakstītas darbības, par ko tiek celta apsūdzība, kā arī rīkojumu, kurā ir noteikts tiesas sēdes datums un kurā ir detalizēti aprakstītas šīs personas tiesības tiesas procesā. Apcietinātā persona, pēc tam, kad tā ir informēta par savām tiesībām, kā arī par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kuri ir saistīti ar tās apcietināšanu, var nekavējoties pārsūdzēt šo lēmumu tiesā.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 17 Pamatlietas fakti ir identiski faktiem lietā, kura ir pamatā 2021. gada 28. janvāra spriedumam *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām) (C-649/19, EU:C:2021:75).
- 18 *Spetsializirana prokuratura* (Specializētā prokuratūra, Bulgārija) uzsāka kriminālvajāšanu pret IR, kas tika apsūdzēts par dalību organizētā noziedzīgā grupā ar nolūku izdarīt noziedzīgus nodarījumus nodokļu jomā.
- 19 2017. gada 24. februārī, kad tika sākta pret IR vērsta kriminālprocesa iztiesāšanas stadija, viņš bija atstājis savu dzīvesvietu un viņa atrašanās vietu nevarēja noteikt.
- 20 Ar 2017. gada 10. aprīļa rīkojumu iesniedzējtiesa attiecībā uz IR noteica pasākumu – apcietinājums, kas ir valsts mēroga apcietināšanas orderis.
- 21 2017. gada 25. maijā attiecībā uz IR, kurš joprojām nebija atrasts, tika izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis. Viņa pārstāvēšanai *ex officio* ieceltais advokāts tika aizstāts ar citu advokātu, kurš arī bija iecelts *ex officio*.

- 22 2019. gada 20. augustā iesniedzējtiesa atcēla šo apcietināšanas orderi un, vēloties attiecībā uz IR izsniegt jaunu Eiropas apcietināšanas orderi un saņemt precizējumus par šim jaunajam orderim pievienojamo informāciju, vērsās Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-649/19 *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām).
- 23 Iesniedzējtiesa uzskata – lai gan 2021. gada 28. janvāra spriedumā *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām) (C-649/19, EU:C:2021:75) ir atbildēts uz tās lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu uzdotajiem jautājumiem, ar to nav kļiedētas visas tās šaubas. Turklāt, ņemot vērā minētajā spriedumā sniegtās atbildes, esot radušās jaunas šaubas.
- 24 Tādējādi iesniedzējtiesa uzskata, ka šajā lietā uzdoto jautājumu mērķis būtībā ir noskaidrot, kā attiecībā uz informāciju par apsūdzētās personas tiesībām tai ir jā sagatavo jaunais Eiropas apcietināšanas orderis, ko tā plāno izsniegt attiecībā uz IR un kas tai ir jānosūta izsniegšanas tiesu iestādei, kā arī noteikt, kā tai ir jārikojas gadījumā, ja šī persona lūgtu atcelt valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu.
- 25 Tā uzsver, ka konteksts, kurā ir uzdoti jautājumi šajā lietā, ir pieprasītās personas iespējas pārsūdzēt tās apcietināšanu, it īpaši no brīža, kad šī apcietināšana tiek veikta Eiropas apcietināšanas ordera izpildes dalībvalstī, līdz brīdim, kad šī persona tiek nodota šī ordera izsniegšanas dalībvalstij.
- 26 Iesniedzējtiesa uzskata, ka no 2021. gada 28. janvāra sprieduma *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām) (C-649/19, EU:C:2021:75) izriet, ka Direktīvas 2012/13 4., 6. un 7. panta noteikumi nav piemērojami attiecībā uz informāciju, kas ir jāsniedz apcietinātajai personai pirms tās nodošanas izsniegšanas dalībvalstij. No tā izrietot, ka izsniegšanas tiesu iestādei saskaņā ar šo direktīvu nav pienākuma informēt šo personu pirms šādas nodošanas. Tomēr rodoties jautājums, vai principi, uz kuriem ir balstītas Savienības tiesības, pieļauj šādu interpretāciju.
- 27 Turklāt saskaņā ar 2021. gada 28. janvāra sprieduma *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām) (C-649/19, EU:C:2021:75) 79. un 80. punktu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā tiktu ievērotas, ja persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, var pārsūdzēt lēmumu par apcietinājuma piemērošanu pēc tās nodošanas izsniegšanas dalībvalstij. Tādējādi, *a contrario*, efektīvas tiesību aizsardzības tiesā nolūkā šāda pārsūdzības iespēja pirms šīs nodošanas neesot nepieciešama. Šādos apstākļos rodoties jautājums, vai ar valsts tiesību normu, kurā ir prasīts attiecīgajai personai sniegt informāciju par valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, kā arī par tiesībām šo lēmumu pārsūdzēt, kamēr šī persona neatrodas izsniegšanas dalībvalstī, tiek pārkāptas Savienības tiesības.
- 28 Tādējādi ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Hartas 6. pantam, lasot to kopā ar ECPAK 5. panta 1. punkta c) apakšpunktu, kā arī 2. un 4. punktu, Hartas 47. pantu, brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesībām, līdzvērtības principu un savstarpējas uzticēšanās principu, ir pretrunā tas, ka izsniegšanas tiesu iestāde Pamatlēmuma 2002/584 6. panta 1. punkta izpratnē neiegulda nekādas pūles, lai informētu personu, kas ir apcietināta, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, par tās apcietināšanas faktisko un juridisko pamatojumu un iespējām to pārsūdzēt, kamēr šī persona atrodas izpildes dalībvalsts teritorijā.
- 29 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, pirmkārt, ka no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras izriet – minētā nepiekrīt argumentam, ka ECPAK 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā prasība nav piemērojama attiecībā uz laikposmu, kurā Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas pamats

ir valsts lēmums par apcietinājuma piemērošanu, bet tā ir piemērojama tikai pēc pieprasītās personas nodošanas. Tādējādi apsūdzētās personas tiesības uz aizstāvību esot jānodrošina no brīža, kad šī persona tiek apcietināta Eiropas apcietināšanas ordera izpildes dalībvalstī.

- 30 Otrkārt, attiecībā uz prasības par “efektīvu tiesību aizsardzību” Hartas 47. panta izpratnē ievērošanu iesniedzējtiesa uzskata, ka, pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru par ECPAK 5. pantu, šajā 47. pantā ir atzītas personas, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiesības tikt informētai par tās apcietināšanas faktisko un juridisko pamatojumu un iespējām to pārsūdzēt, pat tad, ja tā tiek apcietināta izpildes dalībvalsts teritorijā.
- 31 Konkrēti, ja brīdī, kad šī persona tiek apcietināta izpildes dalībvalstī, tā šo apcietināšanu sekmīgi apstrīdētu izsniegšanas dalībvalstī, tas izraisītu lēmuma par apcietinājuma piemērošanu atcelšanu un tā tad – Eiropas apcietināšanas ordera atsaukšanu, kā arī to, ka izpildes tiesu iestāde attiecīgo personu atbrīvotu. Šī iemesla dēļ iespēja apstrīdēt valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, ja izpildes tiesu iestāde, izpildot šo lēmumu, ir apcietinājusi pieprasīto personu, esot efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis Eiropas apcietināšanas ordera izpildes procedūrā.
- 32 Neņemot vērā judikatūru, kas izriet no 2021. gada 28. janvāra sprieduma *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām) (C-649/19, EU:C:2021:75, 79. un 80. punkts), iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, cik efektīva ir pieprasītajai personai pieejamā pārsūdzības iespēja, kuras sekas iestājas tikai pēc Eiropas apcietināšanas ordera izpildes procedūras noslēguma, kad pieprasītā persona tiek nodota izsniegšanas dalībvalstij. Iesniedzējtiesa uzskata – nav iedomājams, ka ar Pamatlēmumu 2002/584 būtu izslēgta iespēja pieprasītajai personai paziņot valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu. Gluži pretēji, tieši saistībā ar Eiropas apcietināšanas orderi kriminālvajāšanas veikšanai vajadzība saņemt informāciju pirms apsūdzētās personas nodošanas esot vislielākā.
- 33 Visbeidzot, iesniedzējtiesa uzskata – lai sasniegtu efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, papildus diviem tiesiskās aizsardzības līmeņiem, kas personai, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, esot atzīti Tiesas judikatūrā, proti, valsts lēmuma par apcietinājuma piemērošanu pieņemšanas un Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas līmenis, šai personai būtu jāatzīst trešais aizsardzības līmenis, proti, aizsardzība izsniegšanas iestādē saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, kamēr minētā persona atrodas izpildes dalībvalstī. Turklāt samērīguma principa ievērošana prasot, lai šai pašai personai būtu pieejama efektīva tiesību aizsardzība attiecībā uz valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, kamēr tā atrodas izpildes dalībvalstī.
- 34 Treškārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka atšķirībā no pilnībā valsts mēroga situācijas tas, ka izsniegšanas tiesu iestāde neiegulda nekādas pūles, lai radītu tādus apstākļus, ka persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiklīdz tā tiek atrasta un, iespējams, apcietināta izpildes dalībvalsts teritorijā, tiktu informēta par tās apcietināšanas faktisko un juridisko pamatojumu, tieši apdraud LES 3. panta 2. punktā un LESD 20. un 21. pantā paredzēto brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesību īstenošanu, jo tādējādi šī iestāde apgrūtinā šo tiesību īstenošanu. Šādā gadījumā pastāvot nepamatota nevienlīdzīga attieksme pret personām, kas ir īstenojušas šādas tiesības.

- 35 Ceturtkārt, šī tiesa uzskata, ka no līdzvērtības principa viedokļa tādas personas tiesiskā situācija, uz ko attiecas valsts lēmums par apcietinājuma piemērošanu, pamatojoties uz kuru vēlāk tiek izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, nedrīkst būt mazāk labvēlīga tad, ja šī apcietināšana tiek izpildīta izpildes dalībvalsts teritorijā, nekā tad, ja apcietināšana notiek valsts teritorijā. Tas pats attiecoties uz šī lēmuma paziņošanu, ja tas ir ticis pieņemts apsūdzētās personas prombūtnē.
- 36 Piektkārt, savstarpējās uzticēšanās princips tiekot apdraudēts, ja personai, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, neesot pienācīgas iespējas celt iebildumus izsniegšanas tiesu iestādē, kamēr šī persona atrodas izpildes dalībvalstī. Ja šādas iespējas nav, izpildes tiesu iestāde saskaroties ar dilemmu, ka tai ir jāizpilda Eiropas apcietināšanas orderis, kas ir izsniegts, pamatojoties uz iemesliem, kas ir pastāvējuši pagātnē, bet par kuriem nav pārliecības, ka tie turpina pastāvēt, un tādējādi tas varot izraisīt to, ka šī iestāde šādu orderi izpilda, nebūdamā pārliecināta par to, ka izsniegšanas dalībvalstī faktiski ir ievērotas pieprasītās personas pamattiesības.
- 37 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Savienības tiesībām ir pretrunā tādi valsts tiesību akti, kuros ir prasīts, lai apsūdzētā persona, kas atrodas vai nu valsts teritorijā, vai citas dalībvalsts teritorijā, nosūtot valsts lēmuma par apcietinājuma piemērošanu kopiju, tiktu informēta par tās apcietināšanas faktisko un juridisko pamatojumu, kā arī par iespēju to apstrīdēt. Proti, no 2021. gada 28. janvāra sprieduma *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām) (C-649/19, EU:C:2021:75) izrietot, ka apsūdzētajai personai, kura ir apcietināta, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, nav tiesību Direktīvas 2012/13 izpratnē, kas tai būtu pilnībā valsts mērogā veiktas apcietināšanas gadījumā, jo Savienības likumdevējs ir pieņēmis apzinātu lēmumu šādai personai šīs direktīvas 3. un 4. pantā minētās tiesības nepiešķirt. No tā izrietot, ka tad, ja valsts tiesībās tai tomēr šādas tiesības ir piešķirtas, lai gan apcietināšana notiek citā dalībvalstī, tas varētu būt pretrunā minētajai direktīvai. Turklāt rodoties jautājums, vai iesniedzējtiesai, kad tajā vērsas ar pieteikumu par apcietinājuma atcelšanu, ko ir iesniegusi apsūdzētā persona, kura atrodas izpildes dalībvalstī, ir jāatturas izskatīt šo pieteikumu līdz šīs personas nodošanai pēc Eiropas apcietināšanas ordera izpildes.
- 38 Visbeidzot, gadījumā, ja no atbildes uz pirmo jautājumu izrietētu, ka Savienības tiesībās ir prasīts, lai persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiktu informēta par valsts lēmuma par apcietinājuma piemērošanu faktisko un juridisko pamatojumu un iespējām to pārsūdzēt, vai tad, ja no atbildes uz otro jautājumu izrietētu, ka šāda informēšana nav pretrunā Savienības tiesībām, iesniedzējtiesa ar trešo jautājumu vēlas noskaidrot, kādā formā šī informācija būtu jāsniedz.
- 39 Šādos apstākļos *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināltiesā, Bulgārija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai tas būtu atbilstīgi Hartas 6. pantam, skatot to kopsakarā ar ECPAK 5. panta 4. un 2. punktu, kā arī ar 1. punkta c) apakšpunktu, Hartas 47. pantam, brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesībām, līdzvērtības principam, kā arī savstarpējās uzticēšanās principam, ja Pamatlēmuma 2002/584 6. panta 1. punktā noteiktā izsniegšanas tiesu iestāde neieguldītu nekādas pūles, lai informētu pieprasīto personu par faktisko un tiesisko pamatu tās apcietināšanai un tiesībām pārsūdzēt lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, kamēr šī persona atrodas izpildes dalībvalsts teritorijā?

- 2) Ja atbilde ir apstiprinoša: vai Savienības tiesību pārākuma pār valsts tiesībām princips nosaka, ka izsniegšanas tiesu iestādei šī informēšana nav jāveic, un vai tas turklāt paredz, ka gadījumā, ja pieprasītā persona, neņemot vērā šīs informēšanas neesamību, lūdz atcelt valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, izsniegšanas tiesu iestādei šis lūgums ir jāizskata pēc būtības tikai pēc pieprasītās personas nodošanas?
- 3) Kādi Savienības tiesībās paredzēti juridiska rakstura pasākumi ir piemēroti šādas informēšanas veikšanai?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 40 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Hartas 6. un 47. pants, brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, kā arī līdzvērtības un savstarpējas uzticēšanās principi ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar Pamatlēmumu 2002/584 izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas tiesu iestādei ir pienākums personai, uz kuru attiecas šis orderis, pārsūtīt valsts lēmumu par šīs personas apcietināšanu un informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt, kamēr minētā persona atrodas minētā ordera izpildes dalībvalstī un nav tikusi nodota tā izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm.
- 41 Pirmkārt, runājot par Hartas 6. un 47. pantu, ir jānorāda, kā ir apstiprināts Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 3. punktā, ka ar to nevar grozīt pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie ir nostiprināti LES 6. pantā.
- 42 Šajā ziņā Tiesa ir norādījusi, pirmām kārtām, ka Pamatlēmuma 2002/584 8. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā ir paredzēts – Eiropas apcietināšanas orderi ir jāietver informācija par nodarījuma veidu un juridisko kvalifikāciju, kā arī to apstākļu apraksts, kādos ir veikts nodarījums, ieskaitot laiku, vietu un pieprasītās personas piedalīšanās veidu nodarījumā. Šī informācija būtībā atbilst informācijai, kas ir minēta Direktīvas 2012/13 6. pantā (spriedums, 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 78. punkts); šajā direktīvā, kā izriet no tās 14. apsvēruma, ir noteikti kopējie minimālie standarti, kas jāpiemēro attiecībā uz noziedzīgos nodarījumus aizdomās turētām vai apsūdzētām personām sniedzamo informāciju par to tiesībām un par tām izvirzīto apsūdzību, lai veicinātu dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos, un tā ir pieņemta atbilstīgi tiesībām, kas noteiktas Hartā, un it īpaši tās 6. un 47. pantā, balstoties uz ECPAK 5. un 6. pantu Eiropas Cilvēktiesību tiesas interpretācijā.
- 43 No tā izriet, ka persona, kas ir apcietināta, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, šī ordera izpildes dalībvalstī un pirms tās nodošanas izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm tiek informēta par tās apcietināšanas iemesliem, tostarp par krimināli sodāmo darbību, par kuras izdarīšanu tā tiek turēta aizdomās vai ir apsūdzēta.
- 44 Otrkārt, Tiesa ir norādījusi, ka tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā Hartas 47. panta izpratnē neprasa, lai izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktos paredzētās pārsūdzības tiesības attiecībā uz lēmumu izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi kriminālvajāšanas veikšanai varētu tikt īstenotas pirms attiecīgās personas nodošanas šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm. Tādējādi Tiesa ir uzskatījusi, ka nekāds tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpums nevar izrietēt tikai no apstākļa, ka persona, uz kuru attiecas kriminālvajāšanas veikšanai izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, netiek informēta par izsniegšanas dalībvalstī pieejamiem tiesību

aizsardzības līdzekļiem un piekļuvi lietas materiālos ietvertajiem dokumentiem iegūst tikai pēc tās nodošanas izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm (šajā ziņā skat. spriedumu, 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 79. un 80. punkts).

- 45 Tādējādi no 2021. gada 28. janvāra sprieduma *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām) (C-649/19, EU:C:2021:75) izriet, ka Hartas 6. un 47. pantā nav prasīts, lai personai, uz kuru attiecas kriminālvajāšanas veikšanai izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis Pamatlēmuma 2002/584 izpratnē, pirms nodošanas izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm būtu piekļuve valsts lietas materiālos ietvertajiem dokumentiem, kā arī informācijai par pārsūdzības iespējam, lai izsniegšanas tiesu iestādē apstrīdētu lēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi.
- 46 Ir jānorāda, ka šī interpretācija noteikti ir attiecināma uz informāciju saistībā ar valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, kas ir valsts mēroga apcietināšanas orderis, uz kura ir balstīts Eiropas apcietināšanas orderis, kā arī uz dažādajiem izsniegšanas dalībvalstī pieejamajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem attiecībā uz šo lēmumu. Šādā situācijā apsūdzētās personas tiesības, kas izriet no Hartas 6. un 47. panta, un konkrēti tiesības tikt informētai par tās tiesībām saistībā ar kriminālvajāšanu un tai izvirzīto apsūdzību, ir aizsargātas, ja, pirmām kārtām, Eiropas apcietināšanas orderī ir ietverta Pamatlēmuma 2002/584 8. pantā paredzētā informācija un, otrkārt, ja apsūdzētā persona saņem informāciju par tiesību aizsardzības līdzekļiem izsniegšanas dalībvalstī un iegūst piekļuvi lietas materiālos ietvertajiem dokumentiem atbilstoši Direktīvai 2012/13, tiklīdz kā tā tiek nodota šīs valsts kompetentajām iestādēm.
- 47 Tomēr iesniedzējtiesa atzīst šo situāciju par neapmierinošu un uzskata, ka izsniegšanas tiesu iestādei būtu jābūt pienākumam informēt personu, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, par šī ordera pamatā esošo valsts lēmumu, kā arī par tiesību aizsardzības līdzekļiem, kas ir pieejami attiecībā uz šo lēmumu, pirms tā tiek nodota izsniegšanas dalībvalstij. Šāda interpretācija atbilstot prasībām, kas izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, konkrēti attiecībā uz ECPAK 5. panta 1. punkta c) un f) apakšpunktu, lasot tos kopsakarā ar šī panta 2. un 4. punktu.
- 48 Ar šo pamatlēmumu izveidotā Eiropas apcietināšanas ordera sistēma ir balstīta uz savstarpējās atzīšanas principu, kurš savukārt balstās uz dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos tam, ka to attiecīgās valstu tiesību sistēmas var nodrošināt līdzvērtīgu un efektīvu to pamattiesību aizsardzību, kas ir atzītas Savienības līmenī, konkrēti – Hartā (spriedumi, 2016. gada 5. aprīlis, *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 77. punkts, kā arī 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 71. punkts).
- 49 Ja Eiropas apcietināšanas orderis tiek izsniegts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai, šai personai procedūras pirmajā stadijā jau ir jābūt bijušai iespējai izmantot procesuālās garantijas un pamattiesības, kuru aizsardzība izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādēm ir jānodrošina saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām, tostarp, lai izsniegtu valsts mēroga apcietināšanas orderi (spriedumi, 2016. gada 1. jūnijs, *Bob-Dogi*, C-241/15, EU:C:2016:385, 55. punkts, un 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 72. punkts).

- 50 Tādējādi Tiesa jau ir atzinusi, ka Eiropas apcietināšanas ordera sistēma ietver divu līmeņu aizsardzību attiecībā uz pieprasītās personas pamattiesībām un procesuālajām tiesībām, jo tiesiskajai aizsardzībai, kas ir paredzēta pirmajā līmenī, pieņemot valsts mēroga lēmumu, tādu kā valsts mēroga apcietināšanas orderis, tiek pievienota aizsardzība, kura ir jānodrošina otrajā līmenī, izsniedzot Eiropas apcietināšanas orderi (spriedumi, 2016. gada 1. jūnijs, *Bob-Dogi*, C-241/15, EU:C:2016:385, 56. punkts, un 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 73. punkts).
- 51 Tā kā Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšana var apdraudēt attiecīgās personas tiesības uz brīvību, kas ir paredzētas Hartas 6. pantā, šīs aizsardzība nozīmē, ka lēmums, kurš atbilst efektīvai tiesību aizsardzībai tiesā raksturīgajām prasībām, ir jāpieņem vismaz vienā no abiem minētās aizsardzības līmeņiem (spriedumi, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas un Cvikavas prokuratūras), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 68. punkts, kā arī 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 74. punkts).
- 52 Tādējādi no iedibinātās judikatūras izriet, ka tad, kad šāds lēmums tiek pieņemts vai nu valsts mēroga apcietināšanas ordera izsniegšanas brīdī, vai arī Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas brīdī, ar Hartas 6. un 47. pantu piešķirtā aizsardzība nebūt neprasa, lai pieprasītajai personai tiktu nodrošināts tāds trešais tiesiskās aizsardzības līmenis, kāds ir iesniedzējtiesas iecerētais, kurā šai personai pat pirms tam, kad tā tiek nodota izsniegšanas valsts iestādēm, būtu tiesības saņemt valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, uz ko ir balstīts Eiropas apcietināšanas orderis, kā arī informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt.
- 53 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka pamatlietā valsts mēroga apcietināšanas orderi ir izsniegusi tiesa un tas pats attiecas uz Eiropas apcietināšanas orderi, ja attiecīgā gadījumā minēto izsniegs iesniedzējtiesa. No tā izriet, ka ikvienā no abiem pieprasītās personas tiesiskās aizsardzības līmeņiem tiks pieņemti lēmumi, kas principā atbilst efektīvai tiesību aizsardzībai tiesā raksturīgajām prasībām.
- 54 Turklāt attiecībā uz ECPAK 5. panta 1. punkta c) un f) apakšpunktu, ko ir minējusi iesniedzējtiesa, ir jāatgādina – tā kā Hartas 6. pantā paredzētās tiesības, saskaņā ar kurām ikvienam ir tiesības uz brīvību un drošību, atbilst ECPAK 5. pantā garantētajām tiesībām un saskaņā ar Hartas 52. panta 3. punktu tām ir tāda pati nozīme un apjoms, ir jāatsaucas uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru.
- 55 ECPAK 5. panta 1. punktā ir paredzēts, ka ikvienam ir tiesības uz brīvību un drošību un ka nevienam nedrīkst atņemt brīvību, izņemot šī panta 1. punkta c) un f) apakšpunktā norādītajos gadījumos. Minētais 1. punkta c) apakšpunkts attiecas uz tādas personas situāciju, kura tiek likumīgi arestēta vai aizturēta ar nolūku nodot to kompetentajai tiesu iestādei, balstoties uz pamatotām aizdomām, ka šī persona ir pārkāpusi likumu, vai ja ir pamatots iemesls uzskatīt par nepieciešamu aizkavēt to izdarīt noziedzīgu nodarījumu vai nepieļaut tās bēgšanu pēc šāda nodarījuma izdarīšanas. Šī paša 1. punkta f) apakšpunkts attiecas uz gadījumu, kad likumīgi tiek arestēta vai aizturēta kāda persona ar nolūku neļaut šai personai nelikumīgi iebruukt valstī, vai ja attiecībā pret kādu personu tiek veikta izraidīšanas vai izdošanas procedūra.
- 56 Šajā ziņā jau sākumā ir jāatgādina, ka Eiropas apcietināšanas ordera mehānisms, kas ir ieviests ar Pamatlēmumu 2002/584, atbilst ECPAK 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētajai situācijai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 55. punkts).

- 57 Kā norāda iesniedzējtiesa, Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir atzinusi, ka izdošanas procedūrā, ja valsts lēmums, ar kuru ir pamatots izdošanas lūgums, nav spēkā, pieprasījuma iesniedzēja valsts ir atbildīga par attiecīgās personas nelikumīgu apcietināšanu valstī, kurai lūdz izdošanu. Šādā situācijā pieprasījuma iesniedzējas valsts atbildība ir atbildība, kas izriet no ECPAK 5. panta 1. punkta c) apakšpunkta, nevis no šīs konvencijas 5. panta 1. punkta f) apakšpunkta (ECT, 2017. gada 2. maijs, *Vasiliciuc* pret Moldovas Republiku, CE:ECHR:2017:0502JUD001594411, 37. un 38. punkts).
- 58 Tomēr ir jāuzsver, ka pamatlietā aplūkotais jautājums nekādi nav salīdzināms ar jautājumu par lūguma iesniedzējas valsts vai valsts, kam lūdz izdošanu, atbildību saistībā ar apcietināšanu, kuru uzdots veikt saskaņā ar izdošanas lūgumu, kas balstīts uz valsts lēmumu par apcietinājuma piemērošanu, kurš pieņemts, pārkāpjot attiecīgās personas pamattiesības. Šī jautājuma mērķis ir vienīgi noteikt, kāda ir informācija, kas ir jāsniedz apsūdzētajai personai, kad tā tiek apcietināta Eiropas apcietināšanas ordera izpildes dalībvalstī pirms šīs personas nodošanas šī ordera izsniegšanas dalībvalstij.
- 59 Šajā ziņā ir jānorāda, ka informācija, kas ir obligāti jāpievieno Eiropas apcietināšanas orderim, ļauj šī ordera izpildes dalībvalstī apsūdzētas personas apcietināšanas brīdī sniegt šai personai pietiekamu informāciju, lai izpildītu no ECPAK 5. panta izrietošos pienākumus. Kā tika atgādināts šī sprieduma 42. punktā, persona, kura izpildes dalībvalstī tiek apcietināta, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, saņem informāciju, kas ir paredzēta it īpaši Pamatlēmuma 2002/584 8. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā un kas būtībā atbilst Direktīvas 2012/13 6. pantā paredzētajai informācijai, nodrošinot šai personai no minētā 5. panta izrietošo prasību ievērošanu, jo šī informācija tai it īpaši ļauj saprast tās apcietināšanas pamatojumu un, iespējams, to pārsūdzēt.
- 60 No tā izriet, ka Hartas 6. un 47. pantā nav prasīts, lai izsniegšanas tiesu iestāde pirms tam, kad persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis Pamatlēmuma 2002/584 izpratnē, tiek nodota izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, tai pārsūtītu valsts lēmumu par šīs personas apcietināšanu, kā arī informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt. Šādi interpretēti, 6. un 47. pants nodrošina minētās personas tiesību aizsardzību, kas nav mazāka par to, kas ir paredzēta ECPAK 5. pantā.
- 61 Otrkārt, ne brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, ne līdzvērtības un savstarpējas uzticēšanās principi, kurus pirmajā jautājumā ir minējusi iesniedzējtiesa, nevar grozīt šo secinājumu.
- 62 Vispirms, runājot par brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesībām, iesniedzējtiesa atsauca uz iespējamu atšķirīgu attieksmi, kas izriet no tā, ka persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis un kura tiek apcietināta izpildes dalībvalstī, visu informāciju par valsts procedūru, kas pret to ir sāka, saņems tikai brīdī, kad tiks nodota izsniegšanas dalībvalstij, atšķirībā no personas, kas izsniegšanas dalībvalstī ir apcietināta saskaņā ar valsts mēroga apcietināšanas orderi.
- 63 Jau sākumā ir jānorāda, ka iesniedzējtiesas minētā Tiesas judikatūra nevar tikt piemērota, lai konstatētu šādas atšķirīgas attieksmes esamību, jo šī judikatūra attiecas uz īpašu situāciju, kurā ar dalībvalsts tiesību normām par izdošanu ir ieviesta atšķirīga attieksme atkarībā no tā, vai pieprasītā persona ir šīs dalībvalsts pilsonē vai citas dalībvalsts pilsonē. Noteikumi, kas ir minētās judikatūras priekšmets, faktiski izraisa to, ka citu dalībvalstu pilsoņiem, kuri likumīgi uzturas tās dalībvalsts teritorijā, kam lūdz izdošanu, netiek piešķirta tāda aizsardzība pret izdošanu, kāda ir šīs dalībvalsts pilsoņiem, un tārad var ietekmēt pirmo minēto personu brīvību pārvietoties un

uzturēties dalībvalstu teritorijā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 17. decembris, *Generalstaatsanwaltschaft Berlin* (Izdošana Ukrainai), C-398/19, EU:C:2020:1032, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 64 Kā rakstveida apsvērumos norāda Komisija, ir jākonstatē, ka, ņemot vērā Eiropas apcietināšanas ordera mehānismu, kas atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 1. punktam ir ļaut apcietināt un nodot pieprasīto personu, lai, ievērojot šajā pamatlēmumā izvirzīto mērķi, izdarītais noziedzīgais nodarījums nepaliktu nesodīts un lai tiktu veikta šīs personas kriminālvajāšana vai tai tiktu likts izciest tai piespiesto brīvības atņemšanas sodu (spriedums, 2021. gada 13. janvāris, MM, C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, 76. punkts un tajā minētā judikatūra), apsūdzētā persona, uz ko attiecas Eiropas apcietināšanas orderis un kas atrodas citas, nevis tās dalībvalsts teritorijā, kurā tā šķietami ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, nav tādā pašā situācijā kā apsūdzētā persona, kura ir palikusi pēdējās minētās dalībvalsts teritorijā. Lai izvairītos no nesodāmības riska, persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, pirms izsniegšanas dalībvalsts kompetentās iestādes veic tās kriminālvajāšanu, principā atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 normām ir jānodod šīm iestādēm. Tikai pēc tam, kad tā tiek nodota minētajām iestādēm, tās situācija no tiesību uz informāciju viedokļa saistībā ar kriminālprocesu, kas pret to ir uzsākts izsniegšanas dalībvalstī, kurā šķietami ir izdarīts noziedzīgais nodarījums, ir salīdzināma ar tādās personas situāciju, kas ir palikusi šajā dalībvalstī.
- 65 Turpinot, pēc analogijas attiecībā uz līdzvērtības principu, kura ievērošana prasa, lai attiecīgā norma, kas šajā gadījumā ir reglamentēta izsniegšanas dalībvalsts tiesībās, būtu vienādi piemērojama procedūrām ar līdzīgu priekšmetu un pamatu, kas ir balstītas uz Savienības tiesību pārkāpumu un tādām, kuras ir balstītas uz valsts tiesību neievērošanu (spriedums, 2022. gada 10. februāris, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Noilguma termiņš) (C-219/20, EU:C:2022:89, 43. punkts un tajā minētā judikatūra), – tas var būt piemērojams tikai tad, kad persona, kas ir apcietināta, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, tiek nodota šīs dalībvalsts tiesu iestādēm. Tas ir brīdis, kad šai personai atbilstoši šim principam attiecībā uz Savienības tiesībās neparedzētiem procesuālajiem noteikumiem ir jābūt tādām pašām procesuālajām tiesībām kā personai, kas minētajā dalībvalstī ir apcietināta vienīgi saskaņā ar valsts tiesībām, jo to situācijas minētajā brīdī ir salīdzināmas.
- 66 Tomēr neviens no Tiesai nodotajos lietas materiālos ietvertajiem elementiem neļauj uzskatīt, ka attiecībā uz apcietināto personu, kad tā tiks nodota izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādēm, tiks piemērota mazāk labvēlīga attieksme nekā attiecībā uz personu, kas šajā dalībvalstī ir apcietināta vienīgi saskaņā ar tās valsts tiesībām.
- 67 Visbeidzot, kā norāda Komisija, tas, ka atšķirībā no izdošanas procedūrām Pamatlēmumā 2002/584 paredzētā procedūra neprasa, lai tiktu pārsūtīts valsts lēmums, uz kuru ir balstīts Eiropas apcietināšanas orderis, ne vien nav pretrunā savstarpējas uzticēšanās principam, bet ir šī principa izpausme.
- 68 Tiesa ir vairākkārt atgādinājusi, ka Pamatlēmuma 2002/584 mērķis, ieviešot jaunu vienkāršotu un efektīvu par krimināltiesību pārkāpumu notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu, ir atvieglot un paātrināt tiesu iestāžu sadarbību, lai veicinātu to, ka tiek sasniegts Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu uzticības līmeni, kam jāpastāv starp dalībvalstīm (spriedums, 2022. gada 22. februāris, *Openbaar Ministerie* (Izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktos noteikta tiesa), C-562/21 PPU un C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 42. punkts).

69 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Hartas 6. un 47. pants, brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, kā arī līdzvērtības un savstarpējas uzticēšanās principi ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar Pamatlēmumu 2002/584 izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas tiesu iestādei nav pienākuma personai, uz kuru attiecas šis orderis, pārsūtīt valsts lēmumu par šīs personas apcietināšanu un informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt, kamēr minētā persona atrodas minētā ordera izpildes dalībvalstī un nav tikusi nodota tā izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

Par otro jautājumu

70 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Savienības tiesību pārākuma princips ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai nodrošinātu atbilstību Pamatlēmumam 2002/584, ar to izsniegšanas tiesu iestādei ir noteikts pienākums, pirmkārt, pirms tam, kad persona, uz ko attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiek nodota izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādēm, nepārsūtīt tai valsts lēmumu par tās apcietināšanu un informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt, lai gan tās valsts tiesībās šai iestādei ir paredzēts pienākums šādu pārsūtīšanu veikt, un, otrkārt, ja, neņemot vērā šīs informācijas neesamību, šī persona valsts lēmumu par tās apcietināšanu pārsūdz, šo pārsūdzību izskatīt tikai pēc šīs personas nodošanas.

71 Jau sākumā ir jānorāda, ka otrā jautājuma otrajai daļai ir hipotētisks raksturs. Šī otrā jautājuma daļa ir balstīta uz pieņēmumu, ka persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis un kura ir apcietināta šī ordera izpildes dalībvalstī, pirms tās nodošanas izsniegšanas dalībvalstī ir pārsūdzējusi lēmumu par valsts mēroga apcietināšanas orderi, uz ko ir balstīts Eiropas apcietināšanas orderis.

72 Lai gan, lai nodrošinātu šīs personas pamattiesību garantiju, kuras dēļ tiesu iestāde var pieņemt lēmumu izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, šādai iestādei ir jābūt iespējai vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, uz šādu iespēju attiecas nosacījums, ka atbilde uz iesniedzējtiesas minēto jautājumu ir nepieciešama, lai tā varētu izsniegt jaunu Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz apsūdzēto personu atbilstoši Pamatlēmumam 2002/584 (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 38. un 39. punkts), tomēr iespējamās atbildes uz otrā jautājuma otro daļu gadījumā tas tā nav. Līdz ar to šī otrā jautājuma daļa nav pieņemama.

73 Runājot par šī jautājuma pirmo daļu, pirmkārt, ir jāizvērtē, vai Pamatlēmumam 2002/584 ir pretrunā tas, ka saskaņā ar valsts tiesībām izsniegšanas tiesu iestādei ir pienākums pirms personas, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, nodošanas izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm pārsūtīt tai valsts lēmumu par tās apcietināšanu un informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt.

74 Kā tika atgādināts šī sprieduma 64. punktā, atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 1. punktam Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma mērķis ir ļaut apcietināt un nodot pieprasīto personu, lai, ievērojot šajā pamatlēmumā izvirzīto mērķi, izdarītais noziedzīgais nodarījums nepaliktu nesodīts un lai tiktu veikta šīs personas kriminālvajāšana vai tai tiktu likts izciest tai piespriesto brīvības atņemšanas sodu.

- 75 Šajā ziņā ar Pamatlēmumu 2002/584 ir izveidota tāda par krimināltiesību pārkāpumu notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēma starp tiesu iestādēm, kas ir vienkāršota un efektīvāka un kas, kā izriet no šī pamatlēmuma 5. apsvēruma, ļauj izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemita izdošanas procedūrām, kuras pastāvēja pirms tā pieņemšanas (spriedums, 2018. gada 23. janvāris, *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, 54. punkts).
- 76 Piemēram, lai vienkāršotu un paātrinātu nodošanas procedūru, ievērojot Pamatlēmuma 2002/584 17. pantā paredzētos termiņus, tā pielikumā ir paredzēta īpaša veidlapa, kas izsniegšanas tiesu iestādēm ir jāaizpilda, norādot prasīto informāciju. Minētās šī pamatlēmuma 8. pantā uzskaitītās informācijas mērķis ir sniegt minimālu formālo informāciju, kas nepieciešama, lai ļautu izpildes tiesu iestādēm ātri izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, steidzamības kārtā pieņemot lēmumu par nodošanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 23. janvāris, *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, 57. un 59. punkts).
- 77 Tā kā saskaņā ar minētā pamatlēmuma 17. panta 1. punktu Eiropas apcietināšanas orderis ir jāizskata un jāizpilda steidzamības kārtā, izsniegšanas dalībvalsts tiesību pārbaude, kas šai iestādei ir jāveic, piemērojot šī paša pamatlēmuma 2. panta 2. punktu, noteikti ir jāveic ātri un līdz ar to – pamatojoties uz pašā Eiropas apcietināšanas orderī pieejamo informāciju (spriedums, 2020. gada 3. marts, X (Eiropas apcietināšanas orderis – Abpusēja sodāmība), C-717/18, EU:C:2020:142, 37. punkts).
- 78 Taču Pamatlēmumā 2002/584 izvirzītā prasība par nodošanas procedūras starp dalībvalstīm steidzamību un vienkāršošanu tiktu apdraudēta, ja izsniegšanas tiesu iestādei būtu pienākums – pirms tam, kad persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiek nodota izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, – pārsūtīt tai valsts lēmumu par tās apcietināšanu un informāciju par iespējam šo lēmumu pārsūdzēt. Šīs informācijas un šī lēmuma pārsūtīšana var apgrūtināt ar minēto pamatlēmumu ieviestās vienkāršotās apsūdzētās personas nodošanas sistēmas īstenošanu izpildes tiesu iestādē, jo, lai nodrošinātu izsniegšanas dalībvalsts valsts procesuālo tiesību normu pareizu piemērošanu, šai iestādei būtu pienākums pārliecināties, ka apsūdzētā persona patiešām ir saņēmusi minēto informāciju.
- 79 Iepriekšējā punktā aplūkotajā gadījumā nodošanas procedūra varētu ievērojami sarežģīties un tās ilgums varētu tikt būtiski pagarināts, riskējot apdraudēt Pamatlēmumā 2002/584 izvirzīto mērķi, kas tika atgādināts šī sprieduma 64. un 74. punktā – izvairīties no pieprasītās personas nesodāmības.
- 80 Līdz ar to ir jāuzskata, ka Pamatlēmumam 2002/584 ir pretrunā tas, ka saskaņā ar valsts tiesībām izsniegšanas tiesu iestādei ir pienākums pirms tam, kad persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiek nodota izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, pārsūtīt tai valsts lēmumu par tās apcietināšanu un informāciju par iespējam šo lēmumu pārsūdzēt.
- 81 Ievērojot šo konstatējumu, otrkārt, ir jāatgādina, ka ar Savienības tiesību pārākuma principu tiek nostiprināta Savienības tiesību prioritāte pār dalībvalstu tiesībām un līdz ar to tiek noteikts pienākums visām dalībvalstu institūcijām nodrošināt dažādo Savienības normu pilnīgu iedarbību, jo dalībvalstu tiesības nedrīkst ietekmēt iedarbību, kura šīm dažādajām tiesību normām ir atzīta minēto valstu teritorijā (spriedums, 2019. gada 24. jūnijs, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 53. un 54. punkts).

- 82 Lai gan Pamatlēmumam 2002/584 nav tiešas iedarbības saskaņā ar pašu Līgumu par ES, tā saistošais raksturs izraisa valsts iestādēm pienākumu veikt savu valsts tiesību atbilstīgu interpretāciju, sākot no šī pamatlēmuma transponēšanas termiņa beigām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 24. jūnijs, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 71. un 72. punkts).
- 83 Lai gan atbilstīgas interpretācijas princips nevar būt pamats dalībvalsts iekšējo tiesību *contra legem* interpretācijai, tas tomēr prasa ņemt vērā valsts tiesības kopumā un piemērot tajās atzītās interpretācijas metodes, lai nodrošinātu attiecīgā pamatlēmuma pilnīgu efektivitāti un rastu risinājumu, kas atbilst tajā izvirzītajam mērķim (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 24. jūnijs, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 76. un 77. punkts).
- 84 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Savienības tiesību pārākuma princips ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to izsniegšanas tiesu iestādei ir noteikts pienākums veikt, cik vien iespējams, atbilstīgu savu valsts tiesību interpretāciju, kas tai ļauj nodrošināt rezultātu, kurš ir saderīgs ar mērķi, kas izvirzīts Pamatlēmumā 2002/584, kuram ir pretrunā tas, ka saskaņā ar valsts tiesībām šai iestādei ir pienākums pirms tam, kad persona, uz ko attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiek nodota izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādēm, pārsūtīt tai valsts lēmumu par tās apcietināšanu un informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt.

Par trešo jautājumu

- 85 Ņemot vērā uz otro jautājumu sniegto atbildi, uz trešo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 86 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospiež:

- 1) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. un 47. pants, brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, kā arī līdzvērtības un savstarpējas uzticēšanās principi ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas tiesu iestādei nav pienākuma personai, uz ko attiecas šis orderis, pārsūtīt valsts lēmumu par šīs personas apcietināšanu un informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt, kamēr minētā persona atrodas minētā ordera izpildes dalībvalstī un nav tikusi nodota tā izsniegšanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm.**
- 2) Savienības tiesību pārākuma princips ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to izsniegšanas tiesu iestādei ir noteikts pienākums veikt, cik vien iespējams, atbilstīgu savu valsts tiesību interpretāciju, kas tai ļauj nodrošināt rezultātu, kurš ir saderīgs ar mērķi, kas izvirzīts Pamatlēmumā 2002/584, kurā grozījumi izdarīti ar Pamatlēmumu 2009/299, kam ir pretrunā tas, ka saskaņā ar valsts tiesībām šai iestādei ir pienākums pirms tam, kad**

persona, uz ko attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, tiek nodota izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādēm, pārsūtīt tai valsts lēmumu par tās apcietināšanu un informāciju par iespējām šo lēmumu pārsūdzēt.

[Paraksti]